

Praćenje stanja ciljnog stanišnog tipa – Natura 2000 8330 Preplavljene i dijelom preplavljene morske špilje na području upravljanja Javne ustanove Kamenjak

*Istraživane morske špilje na području JU Kamenjak pripadaju stanišnom tipu 8330 – preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje. One predstavljaju specifičan ekosustav u kojem se isprepliću uvjeti smanjene svjetlosti, stabilne temperature i ograničenog dotoka hranjivih tvari, što omogućuje razvoj karakterističnih organizama prilagođenih ovakvom okruženju. Unutar špilja bilježi se prisutnost raznih sesilnih vrsta poput spužvi, mahovnjaka i raznih vrsta koralja, dok mobilna fauna uključuje rakove, ribe i druge morske beskralježnjake. Posebno su značajna opažanja raka kuke (*Scyllarides latus*) i riba kavala (*Sciaena umbra*), rijetkih vrsta koje koriste špilje na području JU Kamenjak kao skrovišta.*

Stanje očuvanosti ovih špilja ocjenjuje se dobrim (povoljnim), iako su uočeni određeni pritisci, stanje očuvanosti niže je u mediolitoralnim špiljama – Kolumbarica Velika i Mala u kojoj je ocjenjeno kao nepovoljno. Pritisci koji se ističu na području su utjecaj ronilačkog turizma, koji se manifestira u obliku mehaničkih oštećenja organizama na zidovima špilja te pojave golih stijena na stropu zbog mjehurića izdahnutog zraka. Dok u plićim i dostupnijim špiljama (mediolitoralnim) primijećen je naplavni otpad, iako u manjoj mjeri nego u prethodnim godinama. Ovi rezultati ukazuju na potrebu za daljnjim praćenjem i upravljanjem kako bi se očuvala prirodna vrijednost ovih osjetljivih ekosustava.

Čižmek H., mag. biol., Čolić B., mag. oecol. et prot. nat.

Društvo istraživača mora-20 000 milja, Zadar, prosinac 2024.